

Науково-теоретичне

дослідження адміністративно-правових засад зовнішньоекономічної діяльності в Україні*

М. І. Ануфрієв
доктор юридичних наук

Однією із найважливіших сфер суспільного життя, в яких реалізує свої внутрішні та зовнішні функції держава, є економічна. Здійснюючи вплив за допомогою різноманітних форм та методів державної діяльності на економічні процеси, держава вирішує найважливіші завдання соціально-економічного розвитку.

У рецензованій монографії досліджуються адміністративно-правові засади державного управління зовнішньоекономічною діяльністю в Україні. Актуальність такого дослідження викликана тим, що наша держава знаходиться на перехідному етапі свого розвитку та у стані проведення економічних реформ. При цьому серед завдань соціально-економічного розвитку України особливого значення набуває вдосконалення адміністративно-правових засад зовнішньоекономічної діяльності в Україні, оскільки державне управління вказаною діяльністю є важ-

* Омельченко А. В. Адміністративно-правові засади зовнішньоекономічної діяльності в Україні : монографія / А. В. Омельченко. – К. : КНЕУ, 2011. – 309 с.

ливою складовою частиною державного управління економікою загалом.

Комплексне дослідження теоретичних та практичних проблем організаційно-правового забезпечення державного управління зовнішньоекономічною діяльністю, розробка сучасної теорії її адміністративно-правових засад та втілення в практику державного управління є актуальними і своєчасними. Адже наука адміністративного права опинилася перед об'єктивною необхідністю сучасного розуміння організаційно-правового змісту зовнішньоекономічної діяльності і напрямків вдосконалення правового регулювання та державного управління у зазначеній сфері.

Метою цього монографічного дослідження стала розробка концептуальних положень теорії адміністративно-правових засад зовнішньоекономічної діяльності у сучасних соціально-економічних умовах, визначення перспектив їх розвитку, формулювання наукових положень та рекомендацій щодо вдосконалення правового регулювання зовнішньоекономічних відносин і державного управління зовнішньоекономічною діяльністю. Для досягнення поставленої мети автором обґрунтовано визначена система завдань, які успішно вирішені в ході цього наукового дослідження.

Вдало обране науково-теоретичне підґрунтя наукового дослідження, основу якого становлять праці відомих теоретиків та філософів права, українських і зарубіжних вчених у галузі адміністративного та конституційного права, господарського права, міжнародного та порівняльного права, праці відомих вітчизняних і зарубіжних вчених в галузі міжнародної економіки.

Об'єктом рецензованого монографічного дослідження стали суспіль-

ні відносини, що виникають у сфері зовнішньоекономічної діяльності, а предметом – норми права, що регулюють відносини у сфері зовнішньоекономічної діяльності, відповідні нормативно-правові акти, практика їх застосування, теоретичні та методологічні проблеми правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності і державного управління у зазначеній сфері в Україні.

Виходячи із особливостей об'єкта та предмета дослідження, А. В. Омельченко належним чином обрав систему філософсько-світоглядних підходів, принципів та методів їх науково-теоретичного пізнання, які враховують діалектику і динамізм соціально-економічних процесів на сучасному етапі проведення економічних реформ в Україні. Всі використані в рецензованій монографії підходи, принципи та методи необхідні для проведення повноцінного, всебічного, завершеного наукового дослідження зазначених засад зовнішньоекономічної діяльності, оскільки, як доведено в роботі, методологія дослідження адміністративно-правових засад є множинною та комплексною.

Структура та зміст рецензованої роботи відповідають поставленим в ній завданням наукового дослідження.

Так, у першому розділі монографії автор розглядає зовнішньоекономічну діяльність як предмет правового регулювання, законодавство України про зовнішньоекономічну діяльність, розкриває методологію дослідження адміністративно-правових засад зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Аналізуючи організаційно-правовий зміст державного управління зовнішньоекономічною діяльністю, у другому розділі монографії науковець розкриває сутність державного управлін-

ня зовнішньоекономічною діяльністю в Україні, систему та правовий статус органів державного управління зовнішньоекономічною діяльністю, форми і методи такого управління.

У третьому розділі монографії А. В. Омельченко зупиняється на дослідженні системи і правового статусу органів місцевого самоврядування та інших органів недержавного управління зовнішньоекономічною діяльністю, їх місця у системі вказаних органів.

Положення четвертого розділу монографії присвячені дослідженню організаційно-правових засад державного управління зовнішньоекономічною діяльністю інтеграцією України у світовий економічний простір та питанням гармонізації законодавства України про зовнішньоекономічну діяльність із міжнародним та європейським правом.

Наукова новизна одержаних А. В. Омельченком результатів полягає в тому, що ця монографія є першим в українській науці адміністративного права комплексним, узагальненим дослідженням теоретичних і практичних проблем адміністративно-правових засад зовнішньоекономічної діяльності. Наукову новизну книги становлять положення, висновки та рекомендації, які характеризуються достовірністю і обґрунтованістю.

Слід зазначити, що рецензоване монографічне дослідження є самостійною науковою роботою. Основні теоретичні положення та висновки, які характеризують його наукову новизну, теоретичне і практичне значення його результатів, одержані автором особисто.

Практичне значення одержаних результатів визначається їх актуальністю, новизною і висновками. Основні положення і висновки роботи можуть бути використані в науково-дослідній сфері для подальших досліджень актуальних організаційно-правових проблем державного управління зовнішньоекономічною діяльністю; у правотворчій діяльності для вдосконалення зовнішньоекономічного законодавства; у правозастосовчій діяльності для вдосконалення державного та недержавного управління зовнішньоекономічною діяльністю, а також вдосконалення діяльності суб'єктів зазначеної діяльності; у навчальному процесі.

Монографія А. В. Омельченка «Адміністративно-правові засади зовнішньоекономічної діяльності в Україні» буде корисною для науковців, викладачів вищих навчальних закладів, працівників сфери державного управління і місцевого самоврядування, практиків у сфері зовнішньоекономічної діяльності.